

Sakliste styremøte i pensumlistekonsortiet 17. september 2024

Sted: nettmøte

Dato: 17. september 2024

Tid: 12.00 – 13.30

PK-2024/05 Konstituering av møtet

Godkjenning av innkalling og referat

PK-2024/06 Praktisk gjennomføring av konsortiemøte 2024

Diskusjonssak

PK-2024/07 Utkast sakspapirer konsortiemøte 2024

Saksdokumenter blir delt ut

PK-2024/08 Utkast produktområdestrategi

Diskusjonssak

PK-2024/09 Eventuelt

BIB2024/32 og PK-2024/08 Produktområdestrategi

Oppdatert: 30. august 2024

Til: Styret for BIBSYS-konsortiet og styret for pensumlistekonsortiet

Fra: Sikt

Bakgrunn

Alle områder i Sikt skal ha et 3-årig veikart eller produktstrategi. Dette er en del av virkemidlene i samstyringsmodellen og ble behandlet og redegjort for i sak 22/24 i Porteføljestyret for forskning og kunnskapsressurser i juni 2024. I tillegg til styringsbehov i Sikt, vil strategiarbeidet legge til rette for bedre samstyring om mål, prioriteringer og forutsigbarhet om endringer på produktnivå.

Utkast til produkt- og områdestrategi skal diskuteres på en workshop i porteføljestyret i oktober. I og med at tjenesten i produktområdet for kunnskapsressurser og bibliotek tjenester er organisert som konsortier og det er egne styringslinjer er det konsortiestyrene som endelig vedtar strategien. Porteføljestyret vil ha en rådgivende funksjon.

Produktområdet Kunnskapsressurser og bibliotek tjenester forvalter produktene Alma, Oria og Leganto på vegne av BIBSYS-konsortiet og Pensumlistekonsortiet. Utover systemleveransen og forvaltningsoppgaver knyttet til denne, leverer produktområdet veiledning, dokumentasjon og brukerstøtte på systemene, samt leverandøroppfølging og administrasjon av konsortiet. Det etableres og leveres også verdikædende integrasjoner og tilleggsfunksjonalitet knyttet til systemene tilpasset konsortiets ønsker og behov. Eksempler på dette er felles brukerimport, autoritetsregister, fjernlånsfunksjonalitet m.m.

Vedlagte utkast til produktområdestrategi presenteres for begge konsortiestyrene på deres respektive styremøter i september og vil videre bli forelagt porteføljestyret på deres møte i oktober.

Arbeidet med strategien vil forelegges styrene i flere iterasjoner før ferdigstillelse. Strategiperioden vil være 2024-2027. Utfallet av anbudsprosessen vil påvirke retning og innhold i strategien.

Vedlegg: Utkast Produktområdestrategi Kunnskapsressurser og bibliotek tjenester 2024-2027

Produktområdestrategi for Kunnskapsressurser og bibliotek tjenester 2024-2027

Rammetekst:

Produktområdet Kunnskapsressurser og bibliotek tjenester tilhører Divisjon for forsknings- og kunnskapsressurser i Sikt. Produktområdet har hovedansvaret for å levere bibliotek tjenester til institusjoner i den utvidede kunnskapssektoren.

Produktområdet er en videreføring av bibliotek tjenestene som ble levert gjennom Unit i perioden (2018-2022) og tidligere i BIBSYS fra 1972 til BIBSYS ble en del av Unit i 2018.

Første versjon av produktområdestrategien ble presentert for styrene for henholdsvis BIBSYS-konsortiet og Pensumlistekonsortiet i september. Utkastet ble presentert for Porteføljestyret for Forskning og kunnskapsressurser 02.10.2024.

Produktet inngår i porteføljen til Divisjon for forsknings- og kunnskapsressurser. Strategi for utvikling av porteføljen som helhet beskrives i en egen porteføljestrategi.

<Eventuell visualisering av Produktet/produktområde>

Visualisering kommer!

Oppsummering

Del 1: Dagens analyse	1. Hva består dagens produktområde av? Dagens tjenestetilbud bygger på fem søyler: • Leveranse av tre kjernesystemer: ○ Niblioteksystem – et moderne biblioteksystem som inneholder alle funksjoner for å drifte et bibliotek ○ Søkesystem – en felles søkeportal til det samlede materialet som finnes ved de fleste norske fag- og forskningsbibliotek. ○ Pensumlistesystem – et system for å opprette, vedlikeholde og gi tilgang til pensumlister for faglærere og studenter • Utover systemleveransen og forvaltningsoppgaver knyttet til denne, leverer produktområdet veiledning, dokumentasjon og brukerstøtte på systemene, samt leverandøroppfølging og administrasjon av konsortiet. • Det etableres og leveres også verdiøkende integrasjoner og tilleggsfunksjonalitet knyttet til systemene tilpasset konsortiets ønsker og behov. Eksempler på dette er felles brukerimport, autoritetsregister, fjernlånsfunksjonalitet m.m. I tillegg vurderes det å tilby lenketjenerfunksjonalitet for enklere administrasjon og tilgang til e-ressurser (e-bøker/e-artikler) til institusjoner som ikke har behov for et komplett biblioteksystem. 2. Hvem er produktet for (brukergrupper og kunder) og hvilken verdi skaper det for dem? Tre hovedgrupper av brukere: • Bibliotekarere • Administrativt personale • Studenter, forskere, ansatte BIBSYS-konsortiet består av og leverer tjenester til norske universitetsbibliotek, høyskolebibliotek, medisinske bibliotek, museer, Nasjonalbiblioteket samt et antall forskningsbibliotek og institusjoner. Pensumlistekonsortiet retter seg mot institusjoner som driver med undervisningsaktivitet.
--	---

	3. Hvordan finansieres og styres produktene? Tjenestene er brukerfinansiert og organisert som konsortier med konsortiestyrer og faggrupper	4. Hva er produktet(-ene)s overordnet status (livssyklus)? Tjenestene er i stabil drift. Eksisterende kontrakt på biblioteksystem og søkesystem løper ut 2025, mens kontrakten på pensumlistesystemet løper ut 2027.
Del 2: Strategi for videreutvikling	Hva er produktets verdiforslag? Produktområdet har følgende visjon: <i>Vi skal levere gode og hensiktsmessige bibliotekktjenester til konsortiene!</i> Visjonen underbygges av verdiløftet: <i>Vi skal sikre gode og kostnadseffektive bibliotekktjenester til konsortiene gjennom de systemene og støttetjenestene vi leverer, slik at bibliotekene i konsortiet kan tilby sine brukere tjenester av høy kvalitet og tilgang til de ressursene de trenger for læring og forskning.</i>	
	5. Hvilken nytte vil produktområdet skape? • Kostnadseffektivitet og sikkerhet • Økt og mer effektiv systembruk • Rustet for fremtiden og nye behov • Styrkede relasjoner og samarbeid • Bedre teknologiutnyttelse	6. Veikart/hovedleveranser • Ny kontrakt på biblioteksystem og søkesystem i 2025 • Implementering av nytt system/bedre systemtilpasning i 2025/2026 • Ny kontrakt på pensumlistesystem i 2026 • Ny løsning for brukerimport implementert for alle i 2025 • Ny teknisk plattform for autoritetsregister i 2025-2026

	7. Hva trenger vi for å lykkes (hvilke muligheter skal vi utnytte, hvilke avhengigheter ser vi, og hvilke risikoer skal vi unngå)? Fortsatt god brukermedvirkning gjennom styret og faggrupper. Kontinuerlig fokus på sikkerhet/jus/personvern og brukerinvolvering. Legge til rette for samarbeid og mulighet for å realisere effektiviseringsgevinster og potensiale i systemutnyttelse. Bygge oppunder fordelene med konsortieorganiseringen og konsortiesamarbeidet.
--	--

Del 1. Beskrivelse og analyse av produktet

Kort historikk

BIBSYS ble etablert som et prosjekt i 1972 for å utvikle og levere bibliotekstjenester til UH-sektoren. BIBSYS Biblioteksystem ble tatt i bruk i 1980 og ble løpende utviklet, vedlikeholdt, driftet og videreutviklet frem til 2016. Parallelt med etableringen av biblioteksystemet ble

BIBSYS-konsortiet etablert bestående av de institusjonene som benyttet biblioteksystemet. Gjennom konsortieorganiseringen er de deltakende institusjonene sikret medvirkning og styring av de tjenestene som leveres.

Ett sentralt element i utviklingen av systemet var at det skulle være et felles system med en felles katalog. Alle jobbet inn mot de samme dataene og en endring på en post kom alle til gode. Det skulle også være et integrert system som ivaretok alle de sentrale biblioteksfunksjonene i et og samme system.

Tjenestetilbudet ble etter hvert utvidet til å også omfatte andre funksjoner og tjenester som søkegrensesnitt, institusjonelle arkiv, forskningsdokumentasjon m.fl.

I 2008 ble det besluttet at man ikke skulle fortsette å videreutvikle et egenutviklet system, men gå over til et av de kommersielt tilgjengelige biblioteksystemene på markedet. I 2013 tok man i bruk Oria (Primo) og fra høsten 2015 ble biblioteksystemet Alma implementert. Penumlistesystemet Leganto ble innført i 2017. Disse kjernesystemene blir levert av Clarivate.

Dagens tjenestetilbud

Det overordnede målet for produktområdet er:

Sikt skal sikre gode og kostnadseffektive bibliotekstjenester gjennom de systemene og støttetjenestene vi leverer, slik at bibliotekene i konsortiet kan tilby sine brukere tjenester av høy kvalitet og tilgang til de ressursene de trenger for læring og forskning, også etter utløp av dagens kontraktsperiode.

Dagens tjenestetilbud bygger på fem søyler:

- Leveranse av tre kjernesystemer:
 - Biblioteksystem – et moderne biblioteksystem som inneholder alle funksjoner for å drifte et bibliotek

- Søkessystem – en felles søkeportal til det samlede materialet som finnes ved de fleste norske fag- og forskningsbibliotek.
- Pensumlistesystem – et system for å opprette, vedlikeholde og gi tilgang til pensumlister for faglærere og studenter
- Utover systemleveransen og forvaltningsoppgaver knyttet til denne, leverer produktområdet veiledning, dokumentasjon og brukerstøtte på systemene, samt leverandøroppfølging og administrasjon av konsortiet.
- Det etableres og leveres også verdikjeder integrasjoner og tilleggsfunksjonalitet knyttet til systemene tilpasset konsortiets ønsker og behov. Eksempler på dette er felles brukerimport, autoritetsregister, fjernlånsfunksjonalitet m.m.

I tillegg vurderes det å tilby lenketjenerfunksjonalitet for enklere administrasjon og tilgang til e-ressurser (e-bøker/e-artikler) til institusjoner som ikke har behov for et komplett biblioteksystem.

Felleskatalogen ligger som en bærebjelke i BIBSYS-konsortiet.

Brukergrupper

BIBSYS-konsortiet består av og leverer tjenester til norske universitetsbibliotek, høyskolebibliotek, medisinske bibliotek, museer, Nasjonalbiblioteket samt et antall forskningsbibliotek og institusjoner.

Pensumlistekonsortiet retter seg mot institusjoner som driver med undervisningsaktivitet.

Det er tre hovedgrupper av brukere av systemene:

- Bibliotekarere
- Administrativt personale
- Studenter, forskere, ansatte

Bibliotekarere bruker biblioteksystemet som sitt primære arbeidsverktøy for administrasjon og drift av biblioteket, mens sluttbrukerne av biblioteksystemene (studenter, forskere og øvrige ansatte) bruker et søkessystem inn mot de ressursene biblioteket tilbyr.

Pensumlistesystemet er både administrasjonsverktøy for arbeid med å etablere og oppdatere pensumlister for de faglig ansatte og et system for studentene for tilgang og visning av pensumlister for et gitt emne. De fleste studentene interagerer med pensumlistesystemet gjennom læringsplattformen ved institusjonen (Canvas og tilsvarende systemer).

Dagens kjernesystemer leveres av Clarivate; Alma – biblioteksystem, Oria – søkessystem (basert på Primo) og Leganto – pensumlistesystem.

Finansiering og styring

Biblioteksystemene er brukerfinansiert av de deltakende institusjonene i konsortiet.

Tjenesteleveransene er organisert som to konsortier; BIBSYS-konsortiet (brukere av Alma og Oria) og Pensumlistekonsortiet (brukere av Leganto). BIBSYS-konsortiet har 77 deltakende institusjoner, mens Pensumlistekonsortiet har 27 institusjoner.

Hvert konsortium har et konsortiestyre med representanter fra deltakerinstitusjonene. Det er også opprettet ulike faggrupper som bistår Sikt med råd og anbefalinger basert på brukerbehov i tjenesteleveranse/-utviklingen. BIBSYS-konsortiet har fire faggrupper; Fulfillment (utlån/innlån/tilgang), Resource management (katalog), Akkvisisjon (innkjøp) og Oria, mens Pensumlistekonsortiet har en faggruppe.

Noen hovedpunkter fra mandatet til faggruppene for Alma:

- Gi råd til Sikt angående oppsett og konfigurasjon, samt vurdere muligheter for standardisering på tvers i konsortiet.
- Behandle saker og utredninger fra Sikt, styret og konsortiet.
- Ha en overordnet tilnærming til ansvarsområdet og ikke kun være fokusert på system eller modul.
- Ta initiativ til og bidra med dokumentasjon, veiledninger og annet informasjonsmateriell.
- Identifisere behovet for kompetanseutvikling hos deltakerinstitusjoner i konsortiet og bidra til gjennomføring av forskjellige arrangement.

Hovedpunkt fra mandatet til faggruppen for Oria:

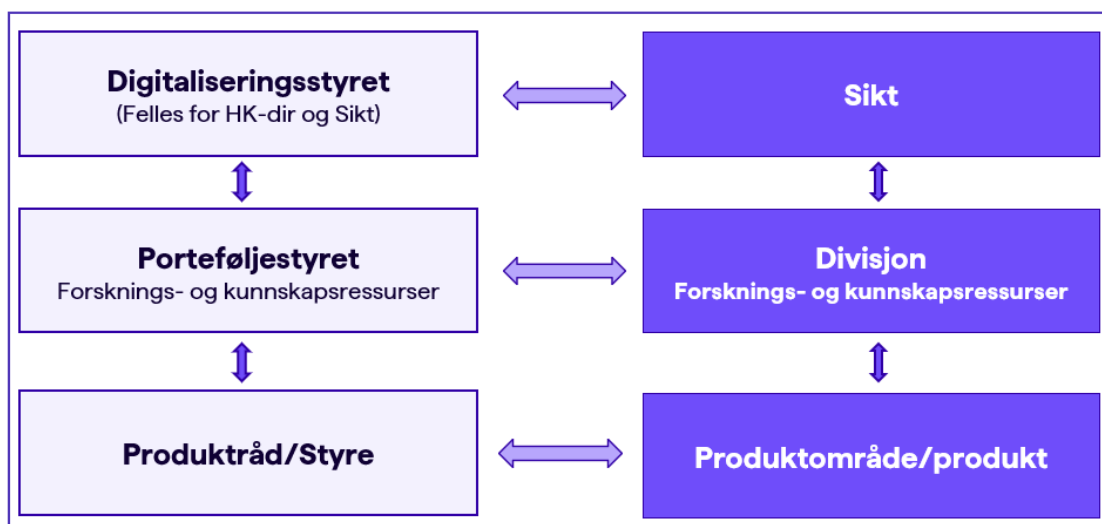
- Faggruppen skal gi råd til Sikt om oppsett, konfigurasjon og utvikling av ekstra funksjonalitet og tilleggstjenester tilknyttet produktet, slik at konsortiet får et best mulig og hensiktsmessig produkt.

Faggruppene er særskilt viktige for å ivareta brukerperspektivet og sikre at tjenestene er så gode og hensiktsmessige som mulig for de som bruker systemene.

Dagens konsortiestyre for BIBSYS-konsortiet ble oppnevnt av Tjenesteråd for forskning etter innspill fra UHR. Det er styret som oppnevner medlemmer til faggruppene. Det etterstrebes å ha en sammensetning av styret som er representativ for konsortiet.

For Pensumlistekonsortiet velges medlemmer til styre og faggrupper på det årlige konsortiemøtet i oktober.

Konsortiene inngår i samstyringsmodellen på samme nivå som de øvrige produktrådene, men i og med konsortieorganiseringen er det en egen styringslinje, og samhandlingen med de øvrige nivåene i modellen er rådførende.

Produktstatus

Tjenestene er i stabil drift. Produktområdet utarbeider veiledninger og dokumentasjon for institusjonene i konsortiet og tilbyr brukerstøtte på systemene. Leverandøren følges opp med tanke på leveranser, drift, vedlikehold, ny funksjonalitet og support og andre forpliktelser i kontrakten. Dag

til dag brukermedvirkning skjer gjennom faggrupper for de ulike funksjonsområdene i systemet, mens den mer formelle medvirkningen skjer gjennom styret for konsortiet i tillegg til annen administrasjon av konsortiet.

Eksisterende kontrakt på biblioteksystem og søkesystem løper ut 2025, mens kontrakten på pensumlistesystemet løper ut 2027. Det er derfor startet en anbudsprøss på biblioteksystem og søkesystem for å etablere en ny kontrakt. Det er avhengigheter mellom pensumlistesystemet og dagens biblioteksystem. Det må gjennomføres en anbudsrunde på pensumlistesystem når anbudet på biblioteksystem er fullført.

Utover kjernesystemene leverer produktområdet integrasjoner og annen verdiøkende tilleggskfunksjonalitet som besørger at systemene fungerer godt i en norsk kontekst og i tråd med konsortiets behov. Det arbeides med en ny løsning for brukerimport i sanntid, og den tekniske plattformen for autoritetsregisteret bør skiftes ut.

Del 2. Strategi for videreutvikling

Visjon, verdiløfte og mål

Produktområdet har følgende visjon:

Vi skal levere gode og hensiktsmessige bibliotek tjenester til konsortiene!

Visjonen underbygges av verdiløftet:

Vi skal sikre gode og kostnadseffektive bibliotek tjenester til konsortiene gjennom de systemene og støttetjenestene vi leverer, slik at bibliotekene i konsortiet kan tilby sine brukere tjenester av høy kvalitet og tilgang til de ressursene de trenger for læring og forskning.

Produktområdet har definert disse foreløpige målformuleringene:

1. **Leverer kostnadseffektive og sikre systemer:** Tilby gode og kostnadseffektive systemer som imøtekommer institusjonenes behov, med særlig fokus på sikkerhet.
2. **Fremme bedre og mer effektiv systembruk:** Arbeide for å legge til rette for at institusjonene kan bruke de eksisterende systemene på en bedre og mer hensiktsmessig måte, samt utnytte det fulle potensialet som ligger i tjenestene.
3. **Forberede for fremtiden:** Utforske og forstå hvordan biblioteket vil se ut i 2030, og hvordan vi kan understøtte dette, med fokus på fremtidige behov.
4. **Forsterke relasjoner og samarbeid:** Styrke relasjonene med BIBSYS-konsortiet og internasjonale partnere ved å understøtte og tilrettelegge for samarbeid og samhandling, for å øke verdien av konsortiet og fremme internasjonalt samarbeid.
5. **Utnytte data og ny teknologi:** Jobbe aktivt for å utnytte data og verdien av data i kombinasjon med ny teknologi (f.eks. kunstig intelligens) for å øke effektiviteten, forbedre kvaliteten og forbedre tjenestene til konsortiene.

Aktiviteter og leveranser

BIBSYS-konsortiet

Oppfølgingen av systemet og konsortiet på daglig basis representerer den mest sentrale aktiviteten. Det er essensielt å sikre at systemene fungerer som de skal. Dette innebærer å utarbeide veiledninger og dokumentasjon, tilby brukerstøtte til medlemmene i konsortiet, følge opp leverandør og være oppdatert på ny funksjonalitet.

Kontrakten med Clarivate om leveranse av biblioteksystemet Alma og søkesystemet Oria (Primo) er tidsavgrenset og har en varighet ut 2025. Sikt har sammen med styret for BIBSYS-konsortiet startet en prosessen for en ny anskaffelse.

Resultatet av denne anskaffelsen vil være styrende for aktiviteten i produktområdet i perioden. I tilfelle et systemskifte vil alle ressurser være knyttet opp mot å sikre overgangen til et nytt system på en så smidig måte som mulig. Hvis det ikke blir et systemskifte og man fortsetter med Alma og Oria også i en ny kontraktperiode vil det være formålstjenlig å prioritere å se på om alle institusjoner har et oppsett og konfigurasjon som er hensiktsmessig for den enkeltes institusjons behov. System og behov har endret seg over tid og det kan være et potensial for å forenkle og optimalisere oppsettet.

Innenfor utvikling av integrasjoner og tilleggsfunksjonalitet vil det være viktig å sikre fortsatt vedlikehold og nødvending videreutvikling av disse slik at de er oppdaterte med tanke på funksjonalitet og driftssikkerhet. I tilfelle systemskifte vil det være behov for å opprette nye og tilpasse eksisterende integrasjoner.

Uavhengig av systemskifte er det behov for å erstatte dagens tekniske plattform for autoritetsregisteret for person og korporasjon (BIBSYS BARE). Dagens løsning er teknisk utdatert, en potensiell driftsrisiko og til hinder for å kunne utnytte autoritetsregisteret på en bedre måte. Registeret bør også utvides med andre typer entiteter, eksempelvis emneord. Erstatningen av dagens løsning har vært planlagt over lengre tid, men tilgang på utviklingskapasitet har ført til at arbeidet ikke har vært igangsatt. Dette må få prioritet i kommende periode.

Pensumlistekonsortiet

Oppfølging av system og konsortiet på daglig basis er også den viktigste aktiviteten for pensumlistekonsortiet.

Den årlige aktivitets- og leveranseplanen¹ vedtas hvert år på konsortiemøtet. Aktivitets- og leveranseplanen legger rammene for de leveranser og aktiviteter som er planlagt for pensumlistekonsortiet i det kommende året. De ulike aktivitetene og leveransene vil bli utført så langt som praktisk mulig innenfor den vedtatte budsjettammen. Faggruppen og Styret kan spille inn nye aktiviteter og Styret kan gi føringer for prioritering.

Planen dekker løpende aktiviteter som konsortieadministrasjon, støttetjenester (veiledninger, support), implementering og oppfølging av institusjoner i konsortiet og kontraktsadministrasjon og oppfølging av leverandør og deres forpliktelser. Planen dekker også ulike integrasjoner mellom

¹ <https://sikt.no/tjenester/leganto-pensumlistesystem/pensumlistekonsortiet-og-brukermedvirkning>

pensumlistesystemet og andre systemer, samt andre aktiviteter og lovpålagte krav, eksempelvis oppfyllelse av krav om universell utforming av tjenesten.

Kontrakten på pensumlistesystemet går ut ved utgangen av 2027. Dette innebærer at det må gjennomføres en anbudsrunde på pensumlistesystem i løpet av 2025/2026.

